

Ministri määruse „Meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ toetuse andmise tingimused uudsete lahenduste väljatöötamiseks ja elluviimiseks sotsiaalvaldkonnas“ seletuskiri

I Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Euroopa Sotsiaalfondi vahendite kasutamise perioodil 2014–2020 Eestis on aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 14 nimetatud partnerlusleppe alusel koostatud ning Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud ja Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud rakenduskava „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ (edaspidi rakenduskava). Rakenduskava viiakse ellu perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 1 lõike 1 punkti 1 alusel.

Toetuse andmise tingimuste kehtestamisel on lähtutud STS-ist ja selle alusel antud õigusaktidest, eeskätt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määrusest nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) ning Vabariigi Valitsuse 21. augusti 2014. a määrusest nr 133 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse taotlemise ja taotluste menetlemise nõuded ja tingimused toetuse andmise tingimuste määruse kehtestamiseks“ (edaspidi toetuse taotlemise määrus).

STS § 12 lõike 3 alusel antud Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 2014. a korralduse nr 557 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja“ kinnitamine“ kohaselt on Sotsiaalministeerium rakendusametuseks (edaspidi RA) ja Sihtasutus Innove rakendusüksuseks (edaspidi RÜ) Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava meetme 2.2 „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ tegevusele 2.2.1 „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused“.

Määrusega kehtestatakse meetme 2.2 „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ tegevuse 2.2.1 „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused“ täiendavad avatud taotlemise toetuse andmise tingimused ja kord (edaspidi määrus) uudsete lahenduste väljatöötamiseks ja elluviimiseks sotsiaalvaldkonnas.

Määrus kehtestatakse STS § 14 alusel.

2018. aasta esimeses pooles avaneb meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ toetuse andmise tingimused uudsete lahenduste väljatöötamiseks ja elluviimiseks sotsiaalvaldkonnas väiketoetuse taotlusvoor ning 2018. aasta lõpus avaneb põhitoetuse taotlusvoor. Uuenduslike sotsiaalteenuste osutamine ja toodete rakendamine peab aitama kaasa tööealise inimese hoolduskoormuse vähendamisele ning tööturule suundumisele, samuti erivajadusega inimese toimetuleku toetamisele tööturule asumise võimekuse suurendamiseks.

2016. aastal hakkas kehtima uus sotsiaalhoolekande seadus, kus täpsustati mitmeid teenuseid, mida kohalikud omavalitsused (edaspidi KOV) on kohustatud korraldama. KOV-i teenuste sisu ja korraldusviis on aastate jooksul suuresti samaks jäänud ning uuenduslikke lahendusi ei ole piisavalt rakendatud. Meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ raames on korraldatud KOV-idele suunatud avatud taotlusvoor, mis andis võimaluse osutada sotsiaalteenuseid ka uudsel viisil, aga uuenduslikke lahendusi pakuti vähe. Eesmärgiks on võetud, et sotsiaalkaitse tagamine peab muutuma järjest enam inimesekesksemaks ning on selge, et olukorra parandamiseks vajatakse spetsiifilisi ja uuenduslikke lahendusi.

2017. aasta suvel selgitati välja sotsiaalvaldkonna probleemid, mida saaks leevendada uudsete lahenduste abil. Samuti pakkusid uudseid lahendusi välja huvigrupid (KOV-id, teenuseosutajad, abivajajad ise).

2017. aasta septembris viidi ellu sotsiaalvaldkonna probleemide (suunitlusega hoolduskoormuse vähendamisele ja erivajadustega inimese tööle naasmisele) lahendamisele keskenduv konkurss, mille eesmärk oli algatada arutelu innovatsioonivõimaluste üle selles valdkonnas ja innustada uuenduslike rakendusideede genereerimist. Konkursile esitati kokku kümme ideed, mille alusel moodustati seitse meeskonda, kes töötasid välja lahenduse olemasoleva probleemi lahendamiseks. Kaks konkursil osalenud ideed on jõudnud ka ideekonkursi Ajujaht 30 parima hulka.

On selge, et sotsiaalvaldkonnas on olemas uusi häid ideid, kuid rahastust, et nendest uue teenuse või toote prototüüp luua, on vähe. Seega kutsub Sotsiaalministeerium ellu toetusmeetme, mille eesmärk on toetada uudsete teenuste ja toodete arendamist ja testimist sotsiaalvaldkonnas.

Lisaks hoolduskoormusele on Eestis probleemiks ka erivajadusega inimeste madal tööhõivemäär. 2016. aastal oli Eestis hinnanguliselt 62 300 kehtiva puude raskusastmega inimest vanuses 15–64, kellest töötas ca 21 600. Puudega inimeste tööhõive määr oli seega 34,7% (Statistikaameti tööjõu-uuringu andmed). 2016. aasta andmetel oli 15–64-aastaste puudega isikute tööhõivemäär 2,14 korda madalam kui samaealiste puudeta inimeste hulgas (puudeta inimestel 74,6%).¹ 2009. aasta puuetega inimeste ja nende pereliikmete hoolduskoormuse uuringust (PIU2)² (edaspidi PIU2 uuring) selgus, et tööealistest puudega inimestest 15% töötas nii palju kui soovis; 2% töötas, kuid soovis rohkem töötada; 29% ei töötanud, kuid soovis töötada; 51% ei töötanud ja ei soovinud töötada. Võrreldes meestega on töötavate puudega naiste osakaal veidi suurem (vastavalt 13% ja 23%), samuti on suurem nooremate osakaal (16–29-aastastest 17% töötab).³

Leibkondi, kelle liikmed saavad hooldusabi oma leibkonnaliikmetelt, on Eestis ligikaudu iga viies (18%). See osutab pereliikmete suurele hoolduskoormusele.⁴ Omastehooldajate teemavaldkonnaga seondub mitmeid probleeme, sh näiteks tööturul kõrvalejäämine hoolduskohustuse tõttu. 2014. aastal ei töötanud 2400 meest ja 15 000 naist põhjusel, et nad hoolitsesid laste või pereliikmete eest. 2016. aasta esimese kolme kvartali keskmisena olid vastavad numbrid 2500 meest ja 12 500 naist. Seega on sageli naised need, kes lapse või eaka lähedase hooldamise tõttu tööle asumist edasi lükkavad, töötamise katkestavad või tööturul lahkuvad. 2014. aastal ca 16% ja 2016. aastal ca 26% hoolduskoormuse tõttu mitteaktiivsetest meestest ja naistest ei otsinud tööd, kuna puudus sobiv hooldusteenus või see oli liiga kallis.⁵ PIU2 uuringu andmetel on puudega pereliikme abistamine või hooldamine mõjutanud hooldajate töötamist või õppimist. 6% hooldajatest on pidanud töötamisest täielikult loobuma ja 76% töökoormust vähendama. Rohkem kui pooltel hooldajatest on suur hoolduskoormus: 59% hooldajatest osutab puudega inimesele abi üle 20 tunni nädalas. Uuringu kohaselt leiab veidi enam kui kolmandik (37%) puudega inimeste hooldajatest, et neil oleks vaja hooldamisel lisaabi, 11%

---

¹ Statistikaameti andmebaas <http://www.stat.ee/>

² Sotsiaalministeerium. Puuetega inimeste ja nende pereliikmete hoolduskoormuse uuring 2009. Saar Poll OÜ ja Tartu Ülikool. <http://rahvatervis.ut.ee/bitstream/1/4030/1/PIU%202009.pdf>. Uuemad andmed puuduvad, jätku-uuring on kavas 2018. aastal.

³ Sotsiaalministeerium. Puuetega inimeste ja nende pereliikmete hoolduskoormuse uuring 2009. Saar Poll OÜ ja Tartu Ülikool. <http://rahvatervis.ut.ee/bitstream/1/4030/1/PIU%202009.pdf>, lk 50-51. Uuemad andmed puuduvad, jätku-uuring on kavas 2018. aastal.

⁴ SHARE uuring <http://www.tlu.ee/public/SHARE/#p=222>

⁵ Statistikaameti 2014. ja 2016. a Eesti tööjõu-uuringu andmed.

vajaksid seda olulisel määral. Täiendavat abi vajavad eelkõige suure hoolduskoormusega ning sügava puudega inimeste hooldajad.

2015. aasta vanemaealiste ja eakate toimetuleku uuringu andmetel on teiste inimeste abistamise või hooldamisega suuremal või väiksemal määral hõivatud ka 80% vanemaealistest, sh 84% 50–74-aastastest. Ühtviisi on sellega hõivatud nii naised kui ka mehed (mõlemal juhul 80%). 11% kõigist neist vanemaealistest, kes kedagi abistavad või hooldavad, vajaksid selleks lisaabi. Sotsiaalteenustest töid abi vajavad hooldajad välja vajadust koduteenuse järele (mis võib hõlmata nii majapidamistööde tegemist kui ka abi inimesele enese eest hoolitsemisel) (52%), isikliku abistaja teenuse järele (24%) ning sotsiaaltranspordi järele (22%). Umbes kümnendik (12%) tunneb puudust kellestki, kes annaks neile puhkust teise isiku hooldamisest kas iga päev teatud lühikeseks perioodiks (et oleks võimalik samal ajal vajalikke asju ajada) või pikemaks perioodiks (näiteks puhkuse või komanderingu ajaks). Konkreetsetest sotsiaalteenustest, millega KOV saaks vanemaealisi aidata, mainiti kõige enam koduteenust (18%), sotsiaaltransporti (17%), hooldusteenuseid (8%) ja isiklikku abistajat (8%).⁶

Hoolduskohustusega kaasneb suurem vaesusrisk, mis peegeldub puudega inimeste suuremas vaesuse määras. Kui üks leibkonnaliige on vaene, on vaesusriskis kogu leibkond. Allpool absoluutse vaesuse piiri (201 eurot) elas 2015. aastal 2,3% kõigist puudega inimestest. Veelgi selgemini iseloomustab puudega inimeste olukorda Eesti keskmisega võrreldes sissetulekute jaotumise ebaühtlus, mida väljendatakse suhtelise vaesuse määraga. Kui Eesti üldine suhtelise vaesuse määr 2015. aastal oli 21,3%, siis puudega inimeste suhtelise vaesuse määr oli sellest ligi kaks korda suurem (vastavalt 40,5%).

Lähtuvalt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee seisukohtadest on sotsiaalteenuste peamine ülesanne toetada ühiskonnas enam haavatavaid grupe nende tavapärasel elukeskkonnas ja tööhõives. Samuti peab komitee oluliseks riikide rolli edendada eelisjärjekorras inimese vajadusest lähtuvaid toetavaid teenuseid materiaalse (rahalise) abi pakkumise asemel.

Rahvastiku vananemisega kaasneva hoolduskoormuse ja kõrvalabi vajaduse kasvu arvesse võttes suureneb nõudlus toetavate teenuste ja kvaliteetsete hooldusvõimaluste järele. Peamised probleemid hoolduskoormuse leevendamisel ja hooldajate tööturul osalemisel on seotud teenuste puudumisega, teenuste vähese kättesaadavusega, teenuste valikuvõimaluste puudumisega või sotsiaalsete garantiide puudumisega. Oluline probleem hooldusvajaduse ennetamisel ja vähendamisel on eri valdkondade teenuste (eelkõige sotsiaal- ja tervishoiuteenuste) vähene seostatus. Hoolduskoormust leevendavate tugiteenuste (nt hooldekodu-, kodu-, isikliku abistaja, tugiisikuteenus jms) kättesaadavus on piirkonniti erinev. Eri hooldusvajadustele vastavaid mitmekesiseid teenuseid ei ole piisavalt, pakutavate teenuste valik ei ole paindlik ning uudeid lahendusi hoolduse pakkumisel kasutatakse vähe.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi strateegia ja eelarve osakonna peaspetsialist Ingrid Mangulson (tel 626 9208, ingrid.mangulson@sm.ee) ning hoolekande osakonna nõunikud Terry Ney (tel 626 9748, terry.ney@sm.ee) ja Kristiina Tuisk (tel 626 9, kristiina.tuisk@sm.ee).

---

⁶ Vanemaealiste ja eakate toimetuleku uuring 2015. Vanemaealine – käesolevas uuringus 50-aastane ja vanem inimene.

Määruse juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Lily Mals (tel 626 9333 lily.mals@sm.ee).

1.3. Märkused

Määrus põhineb valdkondlikul arengukaval – konkurentsivõime kava „Eesti 2020“, kus on eesmärgina välja toodud, et pikaajalise hoolduskoormuse vähendamisel ning sotsiaalteenuste kujundamisel ja osutamisel kasutatakse võimalikult palju uudseid, kaasaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid lahendusi. Julgustatakse sotsiaalsete uuenduste kasutuselevõttu ja sotsiaalsete ettevõtete teket sotsiaalsüsteemis.

Määruse ettevalmistamisel on konsulteeritud huvigruppide ja partneritega, sh KOV-i esindajatega.

II Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrus on jaotatud kaheksaks peatükiks:

1. peatükk „Üldsätted“
2. peatükk „Toetatavad tegevused, abikõlblikud kulud ja toetuse osakaal“
3. peatükk „Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele“
4. peatükk „Toetuse taotlemine“
5. peatükk „Taotluste menetlemine“
6. peatükk „Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine“
7. peatükk „Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused“
8. peatükk „Toetuse saaja, partneri ja rakendusüksuse õigused ja kohustused“.

1. peatükk. Üldsätted

Peatükk sätestab määruse reguleerimisala ja terminid, määrab rakendusasutuse ja rakendusüksuse ning vaiete menetleja. Meetme tegevuses 2.2.1 on lisaks käesolevale määrusele kehtiv määrus „Meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused“ elluviimiseks struktuuritoetuse andmise tingimused ja kord“⁷. Samas tegevuses täiendava määruse koostamise vajaduse tingis toetatavate tegevuste erinevus kehtivast määrusest ja toetuse saajate laiem ring. Käesoleva määruse peamine eesmärk on sotsiaalteenuste uuendamine.

Määruse §-s 2 sätestatakse määruses kasutatavad terminid.

Määruse §-s 3 nimetatakse meetme rakendusasutus ja rakendusüksus. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 2014. a korraldusele nr 557 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmist korraldavate asutuste määramine“ on prioriteetse suuna RA-ks Sotsiaalministeerium ja RÜ-ks Sihtasutus Innove.

Määruse § 4 sätestab vaiete menetleja. RÜ toimingut või otsust peale võib vastavalt STS §-le 51 esitada vaide, mille menetlejaks on määratud RÜ ning vaide vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

2. peatükk. Toetatavad tegevused, abikõlblikud kulud ja toetuse osakaal

---

⁷ <https://www.riigiteataja.ee/akt/116052017007>

Peatükk sätestab toetuse andmise eesmärgi ja tulemuse, toetatavad tegevused, abikõlblikkuse perioodi, abikõlblikud kulud, toetuse osakaalu ja piirsumma.

Määruse § 5 järgi on toetuse andmise eesmärk:

- 1) inimese hoolduskoormuse vähendamine ning tööturule suundumise või tööturul jätkamise toetamine;
- 2) erivajadusega inimese toimetuleku toetamine tööturule suundumisel või tööturul jätkamise võimekuse suurendamine.

Toetuse andmise väljundinäitajaks käesolevas määruses on 500 hoolekandeteenust saanud inimest. Väljundinäitaja valikul on lähtutud tegevuse üldisest väljundinäitajast, mis on sätestatud sotsiaalkaitseministri 7. juuni 2016. a määruses nr 44 „Meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused” elluviimiseks struktuuritoetuse andmise tingimused ja kord“. Üldine väljundinäitaja oli vähemalt 6225 hoolekandeteenust saanud inimest. Kuivõrd tegevuse tingimused ja kord saavad olema kehtestatud kahe määrusega (sh käesolev määrus), jaotati vastav väljundinäitaja kahe määruse peale lähtuvalt sellest, et käesolev määrus on suunatud uudsete lahenduste väljatöötamisele ja testimisele, mitte otseselt sihtrühmale teenuse pakkumisele. Seega panustab tegevuse väljundinäitajasse käesoleva määruse raames antav toetus üksnes väikeses ulatuses.

Nii väiketoetuse kui ka põhitoetuse projekti tegevused peavad panustama nimetatud määruse eesmärkidesse.

Põhitoetuse projektid peavad panustama ka meetme rakenduskava väljundinäitaja (hoolekandeteenuste saajate arv) saavutamisse. Hoolekandeteenuste osutamisega panustavad põhitoetuse projektid ka meetme rakenduskava tulemusnäitajate saavutamisse (osalejad, kes kuus kuud pärast teenuse saamise algust on tööturul, st säilitanud töö, asunud tööle või saavad aktiivseid tööturuteenuseid, ja osalejate suhtarv, kes said aasta jooksul Euroopa Sotsiaalfondist toetatud hoolekandeteenuseid ning kelle toimetulek seeläbi paranes või kelle puhul välditi ööpäevaringset institutsionaalset teenust).

Väiketoetuse projektide panus meetme tulemusnäitaja ja väljundinäitaja täitmisesse ei ole kohustuslik.

Kui uuenduslik tegevus on seotud teenuse osutamisega või toote pakkumisega ja suunatud erivajadusega inimese tööturule aitamisele või hoolduskoormuse vähendamisele, siis tuleb koguda kasusaaja kohta seireandmeid. Seireandmeid tuleb koguda otsese kasusaaja kohta. Tuleb silmas pidada, et hoolduskoormuse vähendamise tegevuste puhul lähevad seiresse kirja hooldaja andmed, kuigi teenust võidakse osutada või toodet võib kasutada hooldatav.

Vastavalt **määruse §-le 6** toetatakse uudse sotsiaalteenuse (v.a sotsiaaltransport) või toote arendamist, testimist või kasutusele võtmist Eestis. Toetust antakse väiketoetusena või põhitoetusena.

Toetust saab taotleda projektidele, milles arendatakse ja osutatakse hoolekandeteenuseid. Põhitoetuse raames ei saa toetust taotleda ainult teenuse või toote arendamiseks, vaid lisaks peab arendatud teenust või toodet ka pakkuma.

Toetatavate tegevuste sihtrühmaks loetakse erivajadusega, hoolduskoormusega ja hooldusvajadusega inimesi.

Väiketoetust antakse esmase idee edasiarendamiseks või põhitoetuse taotluste ettevalmistamiseks. Toetust antakse uuringute (sh turu-uuringud) ja analüüside tegemiseks, äriplaani koostamiseks (sh ärimudeli väljatöötamine), prototüübi väljatöötamiseks ja testimiseks, koostööpartnerite leidmiseks, seminari või töötoa korraldamiseks, inkubatsiooniteenuse ostmiseks, teenuse või toote disainimiseks ning IT-lahenduse väljatöötamiseks.

Põhitoetuse taotluse esitamiseks ei pea taotleja olema toetust taotlenud väiketoetuskeemist.

Põhitoetuse puhul on uudse teenuse või toote või selle prototüübi idee juba olemas ning toetust taotletakse selle testimiseks või edasiarendamiseks ning kasutusele võtmiseks sotsiaalvaldkonnas.

Põhitoetuse raames toetatakse järgmisi tegevusi:

- 1) teenuse või toote testimine sihtrühmal vastavalt väljatöötatud lahendusele. Testimise all peetakse silmas uuendusliku lahenduse katsetamist reaalse sihtrühma ehk potentsiaalsete klientide peal. Näiteks kui on arendatud IT-lahendus, mille eesmärk on hooldajad hooldust vajava inimesega veebi kaudu kokku viia, siis peavad nimetatud testid toimuma reaalselt inimestega. Testimises peavad osalema nii hooldaja kui ka hooldatav. Samas tähendab testimine seda, et pakutav teenus või toode võib olla kättesaadav piiratud klientuurile (nt ühes maakonnas või KOV-is vms). Teenuse või toote testimisprotsessi ajal ei pea klientidelt tasu küsima. Testimise käigus kogutakse infot teenuse või toote kasutamise kohta. Testimise eesmärk on tuvastada teenuse või toote võimalikud puudused ja vajaduse korral teenust või toodet tagasiside alusel täiendada;
- 2) teenuse või toote arendamine vastavalt testimise tulemustele. Testperioodi käigus võib selguda, et teenus või toode vajab lisaarendusi, et muuta see kliendi vajadustele vastavaks;
- 3) teenuse või toote arendamiseks vajaliku partnerluse ja koostöövõrgustiku arendamine. Toetuse saaja võib vajada teenuse või toote arendamiseks partnereid. Samuti võib tekkida vajadus teenuse või toote paremaks pakkumiseks luua laiem koostöövõrgustik. Näiteks kui arendatakse vabatahtlike vahendavat platvormi, on tarvis luua koostöövõrgustik vabatahtlikest. Sellised koostöövõrgustiku loomise kulud (nt seminariruumide rentimine arutelukoosolekuteks vms) on sel juhul abikõlblikud;
- 4) projekti tulemuste levitamine, korraldades selleks nt töötubasid, koolitusi, infopäevi ning tehes turundust ja reklaami jne.

Arvestada tuleb, et projekti raames on kohustuslik pakkuda sihtrühmale teenust või toodet ainult Eestis. Näiteks ei toetata idee rakendamist, kus arendatakse uudset hooldusteenuse lahendust väljaspool Eestit.

Käesoleva määruse eesmärk ei ole toetada sellise teenuse või toote pakkumist, mis on mõnes riigis valmis arendatud ning mida saab Eesti turul kohe pakkuma hakata. Teenuse või toote pakkumisele peab eelnema arenduskomponent, nt IT-arendus või protsesside muutmine või kohaldamine Eestile sobilikuks.

Määruse § 7 sätestab meetme ja projektide abikõlblikkuse perioodi. Väiketoetuse tegevuste abikõlblikkuse alguskuupäev ei või olla varasem kui rakendusüksusele taotluse esitamise kuupäev. Põhitoetuse tegevuste abikõlblikkuse perioodi alguskuupäev ei või olla varasem kui taotlusvooru väljakuulutamise päev.

Projekti tegevusi tuleb alustada vähemalt nelja kuu jooksul alates taotluse esitamisest. Taotleja võib teenuse arendamist ja pakkumist alustada väiketoetuse puhul rakendusüksusele taotluse esitamise kuupäevast ja põhitoetuse puhul taotlusvooru väljakuulutamise päevast, kuid seda omal vastutusel. See tähendab, et kui taotlust ei rahuldata, tuleb tegevuste kulud kanda taotlejal endal.

Väiketoetuse projekti maksimaalne abikõlblikkuse perioodi järjestikune kestus on kuus kuud ja põhitoetuse puhul 12 kuud.

Määruse § 8 alusel on kulu abikõlblik, kui see on põhjendatud ja tekib abikõlblikkuse perioodil ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega. Abikõlblike kulude kindlaksmääramisel tuleb lähtuda ühendmääruse §-st 2.

Abikõlblikud on kõik kulud, mis on vajalikud määruses nimetatud tegevuste elluviimiseks. Käesolevas sättes nimetatud abikõlblike kulude puhul tuleb lähtuda määruses sätestatud tingimustest. Kõik tegevustega seotud kulud peavad olema põhjendatud (sh sobiv, vajalik ja tõhus) ning omama märkimisväärset mõju projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamisele. Kulu on sobiv, kui see soodustab projekti tulemuste saavutamist; vajalik, kui projekti tulemust ei ole võimalik saavutada odavama kuluga, mis on vähemalt sama efektiivne; ning tõhus, kui selle maksumus kajastab parimat võimalikku suhet kasutatud vahendite ja saavutatud tulemuste vahel.

Lõikes 2 on sätestatud, et projekti abikõlblike kulusid vähendatakse puhastulu võrra.

Tegevustele, mille abikõlblike kogukulude maksumus on üle 50 000 euro ning mis tekitavad puhastulu ainult projekti perioodil, tuleb vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikele 8 vähendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahasutatava tegevuse rahastamiskõlblike kulusid puhastulu võrra, mida pole tegevuse heakskiitmise ajal arvesse võetud ja mis saadi otseselt üksnes projekti tegevuse teostamise käigus kuni toetuse saaja lõpliku maksenõude esitamiseni. Vähendamine peab toimuma hiljemalt lõplikus maksenõudes. Kui projekti abikõlblike kulude kogumaksumus on alla 50 000 euro, siis projekti abikõlblike kulusid puhastulu võrra ei vähendata. Määruse mõistes on puhastulu KOV-i üksuse poolt teenuse eest võetav kliendi omaosalus.

Näide

Projekti abikõlblikud kulud on 60 000 eurot, kuid seda vähendatakse saadava omaosalustasu 200 euro võrra. Vähendatud abikõlblik kulu toetuse andmise otsuses: $60\,000\text{ €} - 200\text{ €} = 59\,800\text{ €}$.

Teise variandina võib saadavad omaosalustasud maha arvata projekti elluviimise ajal, kuid mitte hiljem kui toetuse saaja esitatud projekti viimase maksetaotlusega:

Näide

Projekti tegelik kogu abikõlblik kulu 120 eurot

Toetus (toetuse määr 85%) $120 * 85\% = 102$ eurot

Projektist saadavad/saadud laekumised 30 eurot

Finantseerimisvajaku määr (%) $(120 - 30) / 120 = 0,75$ ehk 75%

Projekti vähendatud abikõlblik kulu $120 * 75\% = 90$ eurot

Vähendatud toetuse summa $90 * 85\% = 76,5$ eurot

Toetuse andmise otsuses või viimase maksetaotlusega mahaarvatav toetus $102 - 76,5 = 25,5$ eurot

Lõikes 4 on sätestatud, et personalikulud on abikõlblikud vastavalt ühendmääruse §-le 3.

Lõike 5 kohaselt on toetuse saaja ja partneri töötajate välislähetusega või tööülesannete täitmisega seotud päevarahad abikõlblikud toetuse saaja ja partnerite asutusesiseste piirmäärade ulatuses ja need ei tohi ületada Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruses nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“ sätestatud päevaraha maksuvaba piirmäära.

Lõike 6 kohaselt võivad välislähetusega seotud majutuskulud olla maksimaalselt 130 eurot ja riigisisese lähetusega seotud majutuskulud maksimaalselt 100 eurot inimese kohta ööpäevas.

Lõike 7 kohaselt on abikõlblik projekti tegevuste raames mootorsõiduki liisimise kulu ilma hilisema väljaostukohustusega. Sellisel juhul on maksimaalne hüvitatav liisingumakse kalendrikuus kokku 250 eurot (koos käibemaksuga).

Lõike 8 kohaselt on abikõlblik mootorsõiduki rentimise kulu, mis on kalendrikuus hüvitatav kuni 250 euro (koos käibemaksuga) ulatuses.

Lõikes 9 sätestatu kohaselt toimub isikliku sõiduauto kulude hüvitamine tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkti 2 alusel Vabariigi Valitsuse kehtestatud tingimustel ja maksustamisele mittekuuluva piirmäära ulatuses. Abikõlblik on hüvitis vastavalt tegelikule kulule kütusekulu tõendava dokumendi ja kalkulatsiooni esitamisel või vastavalt asutuses kehtestatud isikliku sõiduvahendi kasutamise tingimustele ja kulule kilomeetri kohta.

Lõike 10 kohaselt on abikõlblikud sisse ostetud uuringu, analüüsi, tehnilise teadmise ja tootearenduseks otseselt vajaliku tarkvaralitsentsi kulud ning projekti tegevuste elluviimisega otseselt seotud nõustamise kulud. Need on tegevused, mille abil saadakse parem teadmine, kuidas teenust või toodet tuleks arendada. Näiteks annavad uuringud või analüüsid paremat teadmist potentsiaalsete klientide vajaduste kohta ning nendele tuginedes on võimalik arendada tunduvalt kliendisõbralikum teenus või toode. Tootearenduse protsessis võib ette tulla vajadus kasutada väga spetsiifilist tarkvara. Et tootearendus tarkvaralitsentsi puudumise tõttu tegemata ei jääks, siis toetatakse ka neid kulusid.

Lõike 11 kohaselt on abikõlblikud konverentsil, seminaril, kursusel ja töötoas osalemisega seotud kulud, mida taotleja või partner seoses toetatava tegevusega kannab. Meetme raames soodustatakse ka teadmiste mitmekesistamist. Head valdkondlikud teadmised on aluseks, et arendataks kvaliteetseid teenuseid ja tooteid. Seega toetatakse tegevusi, mis võimaldavad toetuse taotlejal ja partneril teadmisi juurde saada kas konverentsidelt, seminaridelt või muudelt otseselt projekti tegevusega seotud üritustelt. Konverentsil, seminaril, kursusel ja töötoas osalemine on kallis, kuid abikõlbliku kuluna on nendel osalemine võimalik toetatava tegevuse raames.

Lõikes 12 on sätestatud koosoleku ja töötoa korraldamise kulude lugemine abikõlblikuks, et levitada projekti tulemusi. Peamised kulud seoses koosolekute või töötubadega on ruumide või tehnika rent. Töötubade korraldamine on vajalik selleks, et osapoolte (näiteks potentsiaalsed kliendid, KOV-i esindajad vms) vahel infot vahetada. Toetuse saajal ega partneril endal ei pruugi vajalikke või sobilikke ruume ning tehnikat olla.

Lõike 13 kohaselt on abikõlblikud Euroopa Sotsiaalfondi rahaliste vahendite kasutamisega kaasnevad teavituskulud (näiteks materjalidele vms).

Lõike 14 kohaselt on käibemaks abikõlblik kulu, kui on võimalik näidata, et vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole projekti raames tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna õigust maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.

Lõikes 15 on sätestatud projekti tegevuste elluviimisega seotud kaudsete kulude abikõlblikkus. Kaudseid kulusid hüvitatakse ühtse määra alusel arvestatuna projekti tegevuste elluviimisega seotud otsestest personalikuludest. Lubatud ühtne määr on 15%. Projekti kaudseteks kuludeks loetakse ühendmääruse § 9 lõikes 5 nimetatud projekti üldkulud ja lõikes 6 nimetatud tegevuste tegemisel tekkivad kulud.

Lõigetes 16 ja 18 sätestatakse kulud, mis on lisaks lõigetes 3–15 nimetatule abikõlblikud vastavalt väiketoetuse ja põhitoetuse raames.

Lõike 16 punkti 1 kohaselt on abikõlblik ettevõtluse inkubatsiooniteenuse kulu. Äriinkubaatorid pakuvad erinevaid teenuseid, mis toetavad ettevõttega alustamist. Näiteks pakutakse konsultatsiooniteenust ettevõtte loomiseks, kuid ka vajalikke ruume, kus alustav ettevõtte saab tööd alustada. Samuti nõustatakse ärimudeli loomisel jne. Taolise teenuse ostmise äriinkubaatorilt (näiteks Tehnopol või Tallinna Inkubaator) on käesoleva määruse mõistes abikõlblik kulu.

Lõike 16 punkti 2 ja lõike 18 punkti 1 kohaselt on abikõlblik ka sisutegevuse elluviimiseks uue või kasutatud masina (v.a mootorsõiduk) ja seadme rentimise või ostmise kulud ning hilisema väljaostukohustusega liisingulepingu alusel vastavalt masina ja seadme tegelikule kasutamise määrale projekti raames kaasuv kulu. Kui kõnealuse masina või seadme tavapärase kasulik eluiga on projekti abikõlblikkuse perioodist pikem, loetakse abikõlblikeks kuludeks vaid masina või seadme kasutamisega seotud kulud, mis on otseselt seotud projekti elluviimisega ning mis on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil. Näiteks võivad sihtrühma kuuluva isiku seisundi seireks mõeldud teenuse või toote osakomponentideks olla spetsiifilised kaamerad või andurid. Samuti võib olla vajalik kasutada seadmeid, mis on mõeldud inimeste töstmiseks või liigutamiseks.

Lõike 16 punkti 3 ja lõike 18 punkti 3 kohaselt on abikõlblik ka materjali või tarviku soetamine. Materjalid võivad olla erinevad vahendid, mille abil teenust või toodet arendatakse. Materjalideks peetakse näiteks 3D printimiseks vajalikku savi või muud massi, mikroniitidega varustatud kangaid, mis võimaldavad distantsilt juhtimist, puudutustele vastu reageerivat kummi, intelligentse mähkme puhul mähkmeid või selliseid intelligentseid materjale nagu näiteks vett hülgav või isepuhastuv kangas jms. Tarvikuteks peetakse mikrokiipe, sensoreid, kiipide lugereid jms.

Lõige 17 sätestab, et väiketoetuse raames ei tohi masina ja seadme rentimise, soetamise või kasutamisega seotud kulud ning kulud materjalile ja tarvikutele kokku ületada 10% projekti abikõlblike kulude kogumahust.

Lisaks eelviidatud masinatele, seadmetele, materjalidele ja tarvikutele on põhitoetuse raames käesoleva määruse § 8 lõike 18 punkti 2 kohaselt abikõlblikud sertifitseerimise, andmetele ligipääsu ja litsentseeritud patendi, tootearenduseks otseselt vajaliku tarkvaralitsentsi soetamise kulud ning tootearenduse projekti elluviimisega otseselt seotud nõustamise kulud. Kulud andmetele ligipääsule võivad oluliselt mõjutada teenuse või toote kvaliteeti. Näiteks erinevad jagamismajanduse platvormid kaasavad vabatahtlikke või kogukonda. See aga omakorda tähendab, et tuleb leida kontrollimehhanism, mis võib kaasa tuua suure päringute arvu ja olla ettevõttele kulukas. Patendi taotlemine on üks osa tootearendusprotsessist. Patendi taotlemise eesmärk on enda toodet ja õigusi sellele kaitsta. Patendi taotlemine on aga ettevõttele enamasti kallis tegevus ning seega on käesoleva meetme raames need kulud abikõlblikud.

Samuti on põhitoetuse raames abikõlblik § 8 lõike 18 punkti 4 kohaselt veebipõhiste lahenduste loomine ja täiendamine. Veebipõhised lahendused on teenused, mille taotlemine, osutamine või koordineerimine toimub üle veebi. Näiteks kui abivajaja pereliikmetele pakutakse teenust, et neid informeeritakse päevakeskuses kulgenud päevast ning seda tehakse üle veebi, siis on taolise lahenduse arendamine või olemasoleva täiendamine abikõlblik kulu. Abikõlblik ei ole lihtsalt informatiivse kodulehe loomine.

Lõikes 19 sätestatakse, et põhitoetuse raames ei tohi masinate, seadmete, materjalide ja tarvikute kulud kokku ületada 50% projekti abikõlblike kulude kogumahust.

Lõikes 20 on sätestatud piirangud toetuse andmisele. Punktides 1–7 sätestatud kulu piirangud on määruses ühemõtteliselt välja toodud. Tuleb silmas pidada, et määruses ei ole kulude piirangud ammendavalt loetletud.

Määruse §-s 9 on nimetatud toetuse vähim ja suurim summa. Toetuskeemiti on summad erinevad – väiketoetuse puhul on vähim toetuse summa 15 000 eurot ja suurim summa 40 000 eurot projekti kohta ning toetuse maksmise maksimaalne osakaal 85%.

Põhitoetuse puhul on väikseim toetuse summa 50 000 eurot ja suurim summa 300 000 eurot projekti kohta ning toetuse maksmise maksimaalne osakaal KOV-idele 85% ja teistele taotlejatele 65%. KOV-ide puhul on toetuse osakaalu suuruses tehtud erisus, et toetada KOV-e lisaks sotsiaalhoolekande seaduses nimetatud teenustele arendama ka uuenduslikke, kuluefektiivsemaid teenuseid.

Taotlejal on õigus osaleda toetatava tegevuse rahastamises suurema omafinantseeringuga.

Määruse §-s 10 on esitatud riigiabi sätted.

Nii väiketoetuse kui põhitoetuse raames antav abi võib olla vähese tähtsusega abi (edaspidi VTA). Alates 1. jaanuarist 2014. a kehtib VTA andmisel Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 1407/2013. Määruses nr 1407/2013 on kehtestatud abi ülemmäär (200 000 eurot), millest väiksemate summade puhul ei mõjuta abi liikmesriikidevahelist kaubandust ega moonuta või ähvarda moonutada konkurentsi. Seetõttu ei kohaldata VTA suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõiget 1 ega kehti nimetatud lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus, st ei ole vaja esitada komisjonile riigiabi teatist ega grupierandi teatist. Kumuleerimisreeglid: kui ühele ettevõtjale on antud või antakse VTA-d erinevate komisjoni määruste alusel, tuleb lisaks vastavas määruses sätestatud VTA piirmäärade arvesse võtta ka komisjoni teiste VTA määruste alusel antud VTA-d. Näiteks kui ettevõtja on saanud määruse nr 1407/2013 alusel VTA-d 200 000 eurot, ei saa talle enam anda põllumajanduslikku ega kalanduslikku VTA-d. VTA andja peab abi saajat teavitama. Abi andmisel tuleb otsuses märkida, et antav abi on VTA komisjoni määruse nr 1998/2006 [nüüd nr 1407/2013] või 360/2012 tähenduses (täpsemalt vt konkurentsiseaduse § 33).

3. peatükk. Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

Peatükk sätestab nõuded toetuse taotlejale, partneritele ja taotlusele ning taotleja kohustused ja õigused.

Määruse § 11 järgi võib toetuse taotleja või partner olla juriidiline isik, riigiasutus ja KOV-i asutus. Taotleja saab igas taotlusvoorus esitada ainult ühe taotluse, mis tähendab, et toetuse taotleja saab igas avatavas taotlusvoorus taotleda vastavalt väiketoetust või põhitoetust.

STS § 2 punkti 10 kohaselt on partner taotluses või STS § 13 lõikes 1 nimetatud toetuse andmise tingimuste käskkirjas nimetatud füüsiline isik, juriidiline isik, riigiasutus või KOV-i asutus, kes osaleb projektis toetatava tegevuse rakendamisel ja kellel tekivad selle käigus kulud. Partnerid ei esita toetuse saajale arveid, vaid tekkinud abikõlblikud kulud edastatakse aruandega toetuse saajale.

Vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele nr 1407/2013 (ELT L 352, 18.12.2006) ei tohi VTA taotleja jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul olla saanud VTA-d viidatud määruse mõistes rohkem kui 200 000 eurot.

Määruse §-s 12 on sätestatud taotleja kohustused, mis tulenevad STS § 21 lõike 2 punktide 1, 2, 4 ja 5.

Taotleja on kohustatud:

- 1) tõendama, et taotluses esitatud teave vastab toetuse andmise tingimuste määruses sätestatud nõuetele ja tingimustele;
- 2) esitama RÜ nõudmisel lisateavet RÜ määratud tähtaja jooksul;
- 3) võimaldama ja osutama igakülgset abi taotluses esitatud teabe kontrollimiseks tema, partneri või kavandatava tegevuse kohas;
- 4) teavitama viivitamata taotluses esitatud andmetes toimunud muudatusest või ilmnunud asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

Eelkõige peab taotleja ise tõendama, et tema ja kaasatud partner või partnerid vastavad määruses sätestatud tingimustele. Taotluses on oluline kirjeldada projektiga seonduvat võimalikult selgelt ja täpselt. Samuti tuleb taotlejal RÜ nõudmisel anda täiendavat teavet, sest taotluse menetleja peab veenduma, et taotleja ja taotluses esitatud teave vastavad toetuse andmise tingimustele. Taotleja peab võimaldama taotluse menetlejal kontrollida taotluses nimetatud asjaolusid ka taotleja või partneri juures või kavandatava tegevuse rakendamise asukohas. Kui pärast taotluse esitamist taotluses esitatud andmed muutuvad või ilmnevad uued asjaolud, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist, peab taotleja sellest taotluse menetlejat esimesel võimalusel teavitama. Kui taotleja on projektile või projekti osadele tegevustele taotlenud toetust samal ajal mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, peab taotleja esitama sellekohase teabe.

Samuti sätestatakse lõikes 2 taotleja kohustus esitada teave sellest, kui taotleja on projektile või osale projekti tegevustest taotlenud toetust samal ajal mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest.

Määruse § 13 järgi on taotlusele esitatavad nõuded sätestatud taotluste menetlemise määruse §-s 4. Muu hulgas peab taotluse nõuetele vastavaks tunnistamiseks olema taotluses märgitud toetuse ja omafinantseeringu osakaal, mis on kooskõlas käesolevas määruses sätestatuga ning toetust peab olema taotletud nende kulutuste kandmiseks, mis on vastavalt ühendmääruse §-le 2 ja määruses sätestatule abikõlblikud.

Vastavalt lõikele 3 peab toetuse taotleja esitama taotluse lisana teabe selle kohta, kas taotlejal on ema- või tütarettevõtteid või omab taotleja või tema füüsilisest isikust osanik või aktsionär mõnes muus äriühingus või omatakse taotleja üle konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 tähenduses valitsevat mõju. Teave esitatakse taotleja kontserniliikmete skeemina määruse lisa 3 vormil.

Toetuse saaja õigused ja kohustused täpsustakse taotluse rahuldamise otsuses (edaspidi TRO).

4. peatükk „Toetuse taotlemine“

Peatükk kehtestab taotlusvooru avamise, toetuse taotlemise tähtaja ja taotluse esitamise viisi.

Määruse § 14 kirjeldab taotlusvooru avamise põhimõtteid. Lõigetes 1 ja 2 sätestatakse taotlusvooru ajakava ja eelarve esitamine ning taotlusvooru tähtpäevast ja selle eelarvest teavitamise kord. Väiketoetuse taotlusvoor on jooksev ja põhitoetuse taotlusvoor tähtajaline. Jooksev taotlusvoor on avatud rahaliste vahendite lõppemiseni, tähtajaline voor on avatud kindla ajavahemiku jooksul.

Lõikes 3 on sätestatud taotlusvooru avamisest teavitamise kohustus. RÜ teavitab taotlemise algusajast ja taotluste esitamise viimasest tähtpäevast ning taotlusvooru eelarvest vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel www.innove.ee vähemalt kümme tööpäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

Määruse §-s 15 määratakse toetuse taotlemise tähtpäev ja taotluse esitamise viis. Taotlus tuleb esitada hiljemalt määruse § 14 lõikes 1 sätestatud taotlusvooru tähtpäevaks e-toetuste keskkonna kaudu. Jooksva taotlemise korral võib taotlemine lõppeda enne tähtpäeva, kui taotlusvooru eelarve vabad vahendid lõppevad varem.

5. peatükk „Taotluste menetlemine“

Peatükk 5 sätestab taotluse menetlemise, taotleja, taotluse ja projekti nõuetele vastavaks tunnistamise, projektide hindamise, valikukriteeriumid ja valiku korra, taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused ja korra ning taotluse osalise rahuldamise.

Määruse § 16 sätestab taotluste esitamise korra ning taotluste menetlemise tähtaja. Jooksva taotlemise puhul menetletakse taotlusi vastavalt lõikes 3 sätestatud tähtajale – 60 tööpäeva taotluse esitamisest RÜ-le kuni toetuse summa lõppemiseni. Voorulise taotlemise korral menetletakse kõiki ühte taotlusvooru esitatud taotlusi samal ajal – kuni 60 tööpäeva taotluse esitamise tähtpäevast.

Samuti sätestatakse RÜ õigus nõuda menetlemise käigus taotlejalt selgitusi või lisadokumente taotluses esitatud info kohta. RÜ võib teha taotlejale ettepaneku taotlust muuta ning taotleja võib taotlust muuta üksnes RÜ poolt osutatud puuduste kõrvaldamiseks. Kui taotluses esineb puudusi, antakse üldjuhul ühekordne võimalus nende kõrvaldamiseks. Väiksemate eksimuste korral (näiteks arvutusvead) võib RÜ võimaldada ka teistkordset taotluse parandamist. Puuduste likvideerimiseks on kokku aega kuni kümme tööpäeva.

Taotluse menetlemise aega võib põhjendatud juhtudel pikendada lõikes 4 nimetatud juhul kuni kümme tööpäeva.

Vastavalt **määruse §-le 17** kontrollib RÜ taotleja, partneri ja taotluse vastavust esitatud nõuetele 30 tööpäeva jooksul taotlusvooru väljakuulutamise teates sätestatud tähtpäevast. Kui taotleja või taotlus tunnistatakse mittevastavaks, teeb RÜ taotluse mitterahuldamise otsuse.

Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- 1) taotleja või taotlus ei vasta kas või ühele §-des 11 ja 13 nimetatud nõudele;
- 2) taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 3) taotleja ei võimalda teha enda juures või kavandatavate tegevuste elluviimise asukohas STS § 21 lõike 7 tähenduses taotluse nõuetele vastavuse kontrolli;
- 4) hinnatud taotlus ei saa positiivset hindamistulemust;
- 5) taotleja ei ole taotluses esinevaid puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 6) taotlust on muudetud käesoleva määruse § 16 lõikes 5 nimetatud osas, millele rakendusüksus puuduste kõrvaldamisel ei osutanud;
- 7) taotluste rahastamise eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti toetada;
- 8) taotleja ei ole nõus § 21 kohase taotluse osalise rahuldamise ettepanekuga toetuse vähendamise või projektis kavandatud toetatavate tegevuste muutmise kohta;
- 9) taotleja on võtnud tööle Eestis seadusliku aluseta viibiva isiku, kellel puudub õiguslik alus Eestis töötamiseks, ei rahuldata tema taotlusi viie aasta jooksul ebaseadusliku töötamise avastamisest arvates.

Vastavalt **määruse §-le 18** korraldab nii väike- kui põhitoetuse hindamise RÜ.

Väiketoetuse taotlusi hinnatakse hindamislehe alusel vastavalt RA kehtestatud hindamiskriteeriumitele. Iga nõuetele vastavat taotlust hindab vähemalt kaks erapooletut, kompetentset ja usaldusväärset RÜ-poolset hindajat, kes annavad taotlustele hinded vastavalt

hindamiskriteeriumidele konsensuslikult. Täidetud ja mõlema hindaja poolt allkirjastatud hindamisleht esitatakse RÜ-le hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul taotluse hindamiseks saamisest. RÜ võib hindamisse kaasata väliseid nõuandvaid eksperte.

Põhitoetuse taotlusi hinnatakse hindamislehe alusel vastavalt RA kehtestatud hindamiskriteeriumitele. Iga nõuetele vastavat taotlust hindab kaks erapooletut, kompetentset ja usaldusväärset RÜ-välist hindajat. Hindajate valimise korraldab RÜ ja hindajate nimekirja kinnitab RA. Taotlust hindavad hindajad annavad hinded taotlusele konsensuslikult, mis tähendab, et hindajad peavad jõudma hinde suhtes omavahel kokkuleppele. Vajaduse korral abistab RÜ hindajaid konsensusliku hinnangu ni jõudmisel.

Kui taotleja saab hindamisel vähemalt ühes põhikriteeriumis null punkti, teeb RÜ toetuse rahuldamata jätmise otsuse. Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud või taotlusvooru eelarves puuduvad vahendid taotluse täies ulatuses rahuldamiseks, võib RÜ taotleja nõusolekul taotletud toetuse summat vähendada ja projekti tegevusi muuta tingimusel, et saavutatakse taotluses sisalduva projekti eesmärgid.

Kui § 19 lõikes 2 sätestatud hindamistulemust ületavate taotluste maht põhitoetuse taotlemisel on suurem kui meetme taotlusvooru eelarve vabade vahendite jääk ja omafinantseeringu määr on võrdne, eelistatakse taotlust, mis on varem esitatud.

Määruse §-s 19 selgitatakse taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimusi ning korda.

Rahuldamisele kuuluvad taotlused, mille hindamistulemus jooksva taotlemise korral on vähemalt 11 ja voorulise taotlemise korral vähemalt 13 punkti ning mille rahastamise summa ei ületa vastavas taotlusvoorus välja kuulutatud rahastamise eelarvet. Kummalgi juhul ei kuulu rahuldamisele taotlus, mis sai vähemalt ühes hindamiskriteeriumis null punkti.

Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale kuue tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

Määruse §-s 20 nähakse ette tingimused taotluse osaliseks rahuldamiseks.

Lõike 1 kontekstis tähendab taotluse osaline rahuldamine, et mõnda algse taotluse põhiesemeks olevat asjaolu, näiteks toetuse summat, projekti tegevusi ja tulemusi, ei toetata algses taotluses nimetatud ulatuses või kujul. Osaline TRO tehakse taotlejaga eelnevalt kooskõlastatult ning selles fikseeritakse, millises ulatuses taotlus rahuldatakse. Muutmissetpanek on põhjendatud näiteks juhul, kui projekti tegevused pole taotletavas mahus sobivad, vajalikud või piisavalt tõhusad ning kui taotluses nimetatud asjaolu muutmise tulemusel on projekti mõju meetme või selle tegevuse tulemusse põhjendatum. Selline ettepanek võib tugineda eksperdi arvamusele. Muutmissetpanek võib olla ajendatud ka asjaolust, et taotluste rahuldamiseks kavandatud eelarve ei võimalda taotletud toetuse summat täielikult katta.

Lõike 2 alusel pakutakse taotlejale võimalust kaaluda, kas ta on nõus ka väiksema toetussummaga projekti ellu viima või muul põhjusel projekti muutma. Muudatusettepaneku tegemisel on RÜ-l kohustus taotleja ära kuulata. Kui taotleja ei ole nõus projekti muutma ehk kokkulepet ei saavutata, jäetakse taotlus määruse § 19 lõike 5 kohaselt rahuldamata.

6. peatükk „Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine“

Peatükk sätestab taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise.

Määruse §-s 21 sätestatakse, et taotluse rahuldamise otsust võib muuta RÜ algatusel või toetuse saaja sellekohase avalduse alusel. Vastavalt taotluse menetlemise määruse §-le 10 vormistatakse TRO muutmine otsusena, kui muudetakse:

- 1) toetatavat tegevust või selle ulatust või jäetakse tegevus ära või lisatakse täiendav tegevus;
- 2) toetatava tegevusega saavutatavat väljundinäitajat või selle sihttaset;
- 3) projekti tulemusnäitaja sihttaset;
- 4) projekti abikõlblike kulude kogumahtu või toetuse osakaalu abikõlblikest kuludest;
- 5) projekti abikõblikkuse perioodi – näiteks vastavalt määruse § 24 lõikele 6 võib väljamaksetaotlusi esitada kõige harvem üks kord kvartalis. Kui maksetaotlusi ei ole tähtajaks esitatud, võib olla tegemist juhuga, kus projekti ei ole võimalik õigel ajal ellu viia ja sellest tulenevalt tuleb taotluse rahuldamise otsust muuta;
- 6) kulude hüvitamise korda, kui korra muutmine seisneb tegelike ja tasutud kulude alusel või kulude lihtsustatud hüvitamisviiside alusel toetuse maksmisel või
- 7) taotluse rahuldamise otsuses nimetatud muud asjaolu.

Toetuse saaja võib projekti tegevuste osas eelarvet muuta kõige rohkem 10% projekti abikõlblikest kogukuludest. Enne muudatuse vormistamist tuleb see RÜ-ga kooskõlastada.

RÜ võib algatada taotluse rahuldamise otsuse muutmise, kui projekti seirearuandes esitatud andmetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik projekti eduka elluviimise tagamiseks.

Paragrahv 22 sätestatakse taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused, mis tulenevad STS § 22 lõikest 3 või § 47 lõikest 3. Nimetatud asjaolud võivad olla järgmised:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või kõrvaltingimust ei suudeta täita;
- 4) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
- 5) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta;
- 6) finantskorrektsiooni otsusega tühistatakse kogu taotluse rahuldamise otsuses nimetatud toetus.

7. peatükk „Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused“

Määruse §-s 23 sätestatakse toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamise kord. Aruanded esitatakse e-toetuste keskkonna kaudu. Lõikes 2 sätestatakse aruande miinimumnõuded. Lõikes 3 sätestatakse, et rakendusüksus kontrollib 20 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas projekti aruanne on nõuetekohaselt täidetud ja kinnitab nõuetekohase projekti aruande viie tööpäeva jooksul.

Lõikes 4 sätestatakse, et lõpparuanne esitatakse tähtajaks 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõblikkuse perioodi lõppu.

Määruse §-s 24 kehtestatakse toetuse maksmise tingimused. Toetuse maksmisel lähtutakse STS §-dest 28 ja 29, ühendmääruse §-dest 11–15 ning käesolevas määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast. STS sätestab toetuse maksmise üldpõhimõtted ning ühendmäärus täpsustab neid. Maksetaotlus esitatakse struktuuritoetuse registri kaudu RÜ poolt väljatöötatud vormil. Maksetaotlus esitatakse, kui abikõblik kulu on tekkinud, st toetuse saaja või partner peavad olema kauba ja teenuse juba kätte

saanud ja selle eest peab olema tasutud. Esimene maksetaotlus tuleb esitada koos abikõlbliku kulu tekkimist ja maksmist tõendavate dokumentidega. Maksetaotlusi võib esitada kõige sagedamini üks kord kuus ja kõige harvem üks kord kvartalis.

RÜ-l on õigus maksetaotluse menetlemine osaliselt või täielikult peatada, kui:

- 1) maksetaotluses esineb puudusi;
- 2) toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;
- 3) kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
- 4) ilmnenu asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda viia ettenähtud ajaks projekti ellu või saavutada kavandatud tulemust;
- 5) maksetaotlusega taotletavat toetuse summat on võimalik STS § 48 lõike 2 kohaselt tasaarveldada STS § 30 lõigete 5 ja 6 alusel väljamaksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

Toetuse väljamaksed teostatakse proportsionaalselt omafinantseeringuga. Praktikas tähendab see seda, et maksmisele kuuluv toetuse summa arvutatakse vastavalt sätestatud toetuse protsendile maksetaotlusega esitatud abikõlblikest kuludest. Toetuse summa leidmine muu proportsiooni alusel ei ole lubatud. Toetuse ja omafinantseeringu proportsioon on kinnitatud määruse §-s 9.

Korraldusasutus (edaspidi KA) võib vastavalt asjaoludele kas kohustada RÜ-d peatama toetuse maksmine või keelata RÜ-l makset teha. KA esitab RÜ-le motiveeritud otsuse. RÜ teatab toetuse saajale ja palub korrigeerida maksetaotlust või esitada täiendavaid tõendeid või selgitusi. Puuduse likvideerimise järel jätkatakse maksetaotluse menetlusega. Kui toetuse saaja puudusi ei likvideeri, teeb RÜ finantskorrektsiooni. Kui puudus tuleneb RÜ toimingust, likvideerib puudused RÜ. Toetuse saaja või RÜ selgituse, esitatud informatsiooni või täiendavate tegevuste põhjal võib KA peatamise tühistada ning maksetaotluse menetlemisega jätkatakse.

KA-l on õigus vajaduse korral kontrollida kulude abikõlblikkust ja abikõlblike kulude aluseks olevaid dokumente, sest RÜ täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (edaspidi ühissätete määrus) artikli 125 lõike 5 punktis a nimetatud kulude abikõlblikkuse kontrolli vahendusametina. Seega peab KA olema veendunud, et KA enda poolt mittetäidetavat ülesannet täidetakse korrektset.

KA võib kohustada RÜ-d maksetaotluse menetlemise peatama ka siis, kui sertifitseerimisasutus ei nõustu RÜ poolt abikõlblikuks loetud kulu lisamisega ühissätete määruse artikli 126 punktides a ja b nimetatud Euroopa Komisjonile esitatavasse maksetaotlusesse ja aruandesse või kui Euroopa Komisjon peatab maksed Eestile. Tegemist on erandkorras rakendatava võimalusega, mille võib tingida eelnimetatud põhjustel toetuse Euroopa Komisjonilt mittelaekumine. Euroopa Komisjonilt toetuse mittelaekumine ei tähenda automaatselt riigisisest toetuse maksete peatamist, kuid KA võib sellise otsuse teha, kui:

- 1) kulude abikõlblikkust kontrolliva asutuse (nt RÜ) tööprotsesside puudused on niivõrd olulised, et RÜ poolt toetuse saajale maksete jätkamine võib tähendada olulise finantskahju tekkimist;
- 2) riigieelarveliste vahendite piiratuse tõttu ei ole võimalik riigisisest riigieelarveliste vahendite arvelt maksetega jätkata.

Viimane väljamakse tehakse peale projekti lõpparuande kinnitamist RÜ poolt. Viimane väljamakse peab moodustama vähemalt 5% projekti rahastamisotsuses märgitud toetuse summast. Põhjendatud juhtudel RÜ kirjalikul nõusolekul võib see olla ka väiksem kui 5%. Vastava nõude vajadus on tingitud juhtumitest, kus kontrolli käigus on selgunud, et varem hüvitatud kulud on mitteabikõlblikud. Sel juhul on viimase väljamaksega võimalik saadavat toetust korrigeerida. Samuti on oluline, et viimast väljamakset ei teostata enne, kui on esitatud ja kinnitatud projekti lõpparuanne.

Tulu teenivate projektide puhul peab viimane väljamakse vastama taotluse rahuldamise otsuses märgitud osakaalule.

8. peatükk. Toetuse saaja, partneri ning rakendusüksuse õigused ja kohustused

Sätetatakse toetuse saaja, partneri ja RÜ õigused ja kohustused.

Paragrahvi 25 järgi kohalduvad lisaks määruses sätestatud toetuse saajale kõik STS-is ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Muu hulgas tuleb olulist tähelepanu pöörata riigihangete seaduse järgimisele.

Lõike 1 punkti 1 puhul on oluline rõhutada, et erinevalt teistest fondidest on Euroopa Sotsiaalfondist toetuse saaja kohustatud koguma projektis osalejate kohta nõutavad andmed vastavalt ühissätete määruse artikli 125 lõike 2 punktile e. Vastavalt STS § 24 lõikele 7 peab toetuse saaja korraldama osalejate andmekorje. Andmekorje nõudeid on täpsustatud Euroopa Komisjoni juhendites (2014–2020 programmiperioodi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika seire ja hindamise Euroopa Sotsiaalfondi juhendmaterjal⁸ ning 2014–2020 programmiperioodi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika seire ja hindamise Euroopa Sotsiaalfondi juhise lisa D⁹ – andmete kogumise ja valideerimise praktiline juhise) ning täpsem töökorraldus on sätestatud korraldusasutuse juhendis „Euroopa Sotsiaalfondi tegevustes osalejate andmekorje juhend perioodi 2014–2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele“. Euroopa Komisjoni andmekorje nõuete täitmiseks kogub toetuse saaja nendelt osalejatelt, kellele andmekorje kohustus kohaldub, isikuandmed sellises ulatuses, mis on vajalik registritest andmekorje tegemiseks (isikukood) ning mis ei ole olemasolevatest registritest ammendavalt kättesaadavad vastavalt korraldusasutuse juhendile. Osalejate andmeid kogutakse ja esitatakse RÜ-le vastavalt TRO-s kinnitatud sagedusele.

Lõige 2 sätestab, et partneri kohustused on nimetatud STS §-s 25. Kui projekti on kaasatud partner, peab ka partner täitma toetuse saaja kohustusi selleks, et partneri kulud saaks lugeda abikõlblikuks ehk need ei mõjutaks projektile makstava toetuse hulka. Lisaks pannakse partnerile kohustus järgida riigihangete seadust, kui toetuse saaja on hankijaks riigihangete seaduse tähenduses ja partner ei ole. Selline erisus on sätestatud selleks, et tagada toetuse säästlik kasutamine ka partneri poolt.

Määruse § 26 sätestab toetuse saaja ja partneri õigused.

Määruse §-s 27 viidatakse, et RÜ on kohustatud täitma STS § 8 lõikes 2 nimetatud kohustusi.

Määruse § 28 sätestab finantskorrektsioonide tegemise. Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus nõutakse tagasi vastavalt STS §-des 45–47 ja ühendmääruse §-des 21–23 sätestatud.

Kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks, teeb RÜ otsuse nõuda toetuse saajalt toetus osaliselt või täielikult tagasi.

---

⁸ Kättesaadav aadressil: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7884&langId=en>

⁹ Kättesaadav aadressil : <http://ec.europa.eu/sfc/en/system/files/ged/Annex%20D%20E2%80%93%20Practical%20guidance%20on%20data%20collection%20and%20validation.pdf>

Tagasinõudmise otsuse tegemisel lähtutakse STS §-st 45 ning ühendmääruse §-dest 21–23. Tagasinõudmise otsuse võib muu hulgas teha siis, kui toetust ei ole kasutatud ettenähtud tingimustel või kui ilmneb, et toetuse eesmärkide saavutamine ei ole võimalik või tegevuste tähtaegu ei ole järgitud.

III Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Määrus on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Määruse koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013, 17. detsember 2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006.

IV Määruse mõjud

Sotsiaalsed mõjud

Avatud taotlusvoorudega toetatakse avalik-õiguslikke ja eraõiguslikke juriidilisi isikuid uudsete lahenduste väljatöötamisel ja testimisel sotsiaalvaldkonnas. Sotsiaalteenuste ja toodete pakkumine uudsel viisil või uute lahenduste kaudu annab võimaluse vähendada hooldajate hoolduskoormust ning seeläbi suunduda või naasta tööturule või suurendada töökoormust, mis omakorda parandab leibkonna majanduslikku toimetulekut ja vähendab vaesusrisiki.

Uudsete teenuste osutamise ja toodete pakkumise tulemusena paraneb täisealistele erivajadustega inimestele osutatavate sotsiaalteenuste kättesaadavus, mille kaudu paranevad täisealiste erivajadustega inimeste võimalused nii koduses keskkonnas igapäevaeluga paremini toime tulla kui osaleda ühiskonnaelus laiemalt (sh tööturul).

Vaesus ohustab kõige enam neid peresid, kus ükski liige ei tööta. Kui üks leibkonnaliige on vaene, on vaesusriskis kogu leibkond. Allpool absoluutse vaesuse piiri (201 eurot) elas 2015. aastal 2,3% ning suhtelises vaesuses¹⁰ 40,5% kõigist puudega inimestest.¹¹ Tööealiste leibkonnaliikmete tööintensiivsuse suurenemine kahandab oluliselt pere vaesusesse sattumise riski.¹²

Hoolduskoormus mõjutab kõige enam naiste tööturul osalemist. Oluliselt sagedamini on naised need, kes lähedase hooldamise tõttu tööleasumist edasi lükkavad, töötamise katkestavad või tööturult lahkuvad. Kui 2014. aastal ei töötanud 2400 meest ja 15 000 naist põhjusel, et nad hoolitsesid pereliikmete eest, siis 2016. aasta esimese kolme kvartali keskmisena oli tööturult eemal

---

¹⁰2015. aastal oli suhtelise vaesuse piir 432 eurot kuus.

¹¹ Eesti Statistikaamet andmetel

¹² Eesti Statistikaamet andmetel

juba 2500 meest ja 12 500 naist. Seega võimaldab täiendavate sotsiaalteenuste pakkumine naistel enam tööturul osaleda.

Ebasoovitavate mõjude kaasnemise risk on väike, sest negatiivse iseloomuga mõjud puuduvad. Mõju ulatus on väike ja sagedus keskmine.

Kokkuvõttes võib avatud taotlusvoorudest hoolduskoormust vähendavate sotsiaalteenuste pakkumise sotsiaalseid mõjusid hinnata keskmiseks.

Mõju majandusele

Hoolduskoormuse vähendamist toetavate sotsiaalteenuste pakkumine mõjutab tööturгу, sest annab võimaluse seni hoolduskoormuse tõttu kodus olnud hooldajatel tööturul osaleda. Samas on mõju ulatus väike, sest uuenduslike lahenduste väljatöötamisele suunatud projektid ei eelda otseselt inimeste tööturule integreerimisega seotud tegevusi. Nimetatud avatud taotlusvooru otsene eesmärk ei ole luua juurde töökohti.

Avatud taotlusvoorudega julgustatakse ettevõtteid (sh nii eraettevõtteid kui sotsiaalseid ettevõtteid) ja teisi juriidilisi isikuid osalema hoolduskoormust vähendavate teenuste arendamisel ja pakkumisel. Senini ei ole sotsiaalteenuste arendamine, toodete pakkumine ning uuenduslike lahenduste leidmine olnud ettevõtete jaoks väga atraktiivne. Ka sotsiaalvaldkonna projektides osalevate ettevõtete arv ei ole väga suur. Hoolekandeteenuste uudsetele lahendustele suunatud taotlusvoor annab tõuke uudsete sotsiaalteenuste ja lahenduste pakkujate tekkeks.

Arvestades avatud vooru eelarve mahtu ning toetuse maksimaalset suurust, võib hinnata, et hoolduskoormust vähendavate sotsiaalteenuste pakkumine avaldab kogu ettevõtluse tegevusele ja tööturule väikest mõju.

Kokkuvõttes võib öelda, et mõju ulatus ja sagedus on väike, samuti on väike ebasoovitavate mõjudega kaasnev risk.

Mõju regionaalarengule

Uuenduslike sotsiaalteenuste arendamise ja osutamise toetamine üle Eesti annab võrdsed võimalused kõigile juriidilistele isikutele välja töötada ja pakkuda täiendavaid hoolduskoormust leevendavaid sotsiaalteenuseid ja tooteid.

Hoolduskoormust vähendavate sotsiaalteenuste pakkumine võib mõjutada hoolduskoormusega inimeste elukohavalikut. Samas tuleb arvestada, et elukohavalik sõltub eelkõige töökohtade olemasolust ning seda toetab vajalike avalike teenuste pakkumine.

Uuenduslike sotsiaalteenuste loomine mõjutab teenuste kasutamise sagedust. Hoolduskoormusega inimestel tekib rohkem võimalusi regulaarselt osaleda tööturul. Mõju ulatus ja sagedus on väike ja ebasoovitavate mõjudega kaasnev risk on väike.

Kokkuvõttes võib hinnata, et hoolduskoormust vähendavate teenuste arendamine ja pakkumine avaldab regionaalarengule väikest mõju.

Mõju kohalike omavalitsuste korraldusele

Avatud taotlusvoorudest hoolduskoormust vähendavate sotsiaalteenuste pakkumine ei too KOV-idele kaasa uusi ülesandeid ega eelda uute töökohtade loomist. Seega võib mõju ulatust hinnata

väheseks, sest ülesanded jäävad iseloomult samaks. Pigem lisandub uusi võimalusi abivajajatele, kelle jaoks uued pakutavad teenused või tooted annavad võimaluse elukorralduse parendamiseks.

Avatud taotlusvoorust on võimalus rahastust taotleda kõigil juriidilistel isikutel, sh kõigil KOV-idel. Arvestades varasemaid kogemusi KOV-ide poolt sotsiaalteenuste osutamiseks uuenduslikke lahendusi välja pakkuda, ei ole näha suurt KOV-ide osalust.

Üldiselt võib hinnata, et KOV-ide korraldusele on avatud taotlusvoorudest hoolduskoormust vähendavate sotsiaalteenuste rahastamise mõju väike, samuti on mõju sagedus ja ebasoovitavate mõjudega kaasnev risk väike.

V Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Meetme „Tööturul osalemist toetavad hoolekandeteenused” tegevuse „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele töölesaamist toetavad hoolekandeteenused“ maht aastatel 2014–2020 on 43 980 450 eurot, millest Euroopa Sotsiaalfondi toetus on 37 383 382 eurot ja omafinantseering 1 943 505 eurot. Avatud taotlusvoorule on planeeritud vahendeid summas 31 050 289 eurot, millest toetus moodustab 26 392 746 eurot ja projektide omafinantseering vähemalt 4 653 562 eurot. Uudsete lahenduste väljatöötamiseks ja elluviimiseks sotsiaalvaldkonnas on väiketoetuseks ja põhitoetuseks kavandatud kokku 5 miljonit eurot.

VI Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, s.o kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

VII Määruse kooskõlastamine

Määruse eelnõu edastati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Justiitsministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Kultuuriministeeriumile, Siseministeeriumile ja Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks SA-le Innove.

Eelnõu kooskõlastati märkustega. Kommentaaride tabel on määruse seletuskirjale lisatud.